

Varkensboeren beschermen zich beter tegen fijn stof

nieuws

ILVO voerde luchtmetingen uit die toelaten om de emissies (fijn stof, ammoniak en broeikasgassen) uit Vlaamse varkensstallen te vergelijken internationale en VMM-cijfers. Het onderzoek levert ook "voorzichtige aanwijzingen" op rond de prestaties van emissiearme stalsystemen. Varkensboeren krijgen het advies om zich beter te beschermen tegen fijn stof en ammoniak in de stal.

🕒 22 MEI 2013 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:10

Lees meer over:
onderzoek

ILVO voerde luchtmetingen uit die toelaten om de emissies (fijn stof, ammoniak en broeikasgassen) uit Vlaamse varkensstallen te vergelijken met internationale en VMM-cijfers. Voor fijn stof en lachgas levert dit nieuwe inzichten op. Het geeft ook "voorzichtige aanwijzingen" over de prestaties van emissiearme stallen. Varkensboeren krijgen het advies om zich beter te beschermen tegen fijn stof en ammoniak in de stal.

Met een totale productiewaarde van 1,38 miljard euro is de Vlaamse varkenshouderij van groot economisch belang, maar de sector zorgt ook voor uitstoot van ammoniak en - in mindere mate - fijn stof en broeikasgassen. Het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) heeft, onder meer met het doctoraatsonderzoek van Nele Van Ransbeeck, een belangrijke stap gezet in het meten en karakteriseren van deze emissies. Het vertrekpunt waren cijfers van de Vlaams Milieumaatschappij (2011) die de veeteelt, en in casu de varkenshouderij, binnen de totale emissiedata voor Vlaanderen situeren.

Wat fijn stof betreft, is de veeteelt verantwoordelijk voor 12 procent van de uitstoot van PM10-deeltjes en voor 4,7 procent van de nog fijnere PM2.5. Meer dan de helft daarvan - voor PM10 58 procent en voor PM2.5 53 procent - is afkomstig van de varkenshouderij. 83 procent van de ammoniakuitstoot in Vlaanderen is afkomstig van de veeteelt. Iets meer dan de helft (55%) daarvan komt van de varkenshouderij. Bij de broeikasgasemissies in Vlaanderen komt vier procent uit de veeteelt, waarvan 37 procent van de varkenshouderij.

Deze cijfers zijn voor ILVO een reden om kennis op te bouwen rond vleesvarkensstallen en hun invloed op de luchtkwaliteit. ILVO-onderzoekster Nele Van Ransbeeck heeft als startpunt een aangepaste en verkorte - dus haalbare - meetstrategie ontwikkeld. Deze is in de praktijk getest in twee soorten stallen, conventionele en emissiearme.

De ILVO-metingen nuanceren de internationale en door Vlaanderen gehanteerde cijfers (MER-richtlijnen en VMM-schattingen) zowel in de positieve als de negatieve zin. ILVO bekomt lagere scores voor PM10 stofdeeltjes dan internationale studies. Vergeleken met de cijfers uit de emissie-inventaris van VMM liggen de ILVO-metingen voor PM2.5 tien keer lager en voor PM10 drie keer lager. Voor PM2.5 zijn vergelijkbare cijfers gevonden als in Nederland.

Minder goed nieuws is er voor de emissie van lachgas (N₂O). Die ligt volgens ILVO vier keer hoger dan het cijfer in de emissie-inventaris van VMM. De uitstoot ammoniak (NH₃) en methaan (CH₄) lag in dezelfde grootteorde als in de emissie-inventaris. "Meer uitgebreide Europese metingen zijn aangewezen om de werkelijke peilen te bepalen", voegt ILVO er aan toe.

Nele Van Ransbeeck heeft voor Vlaanderen een extrapolerende schatting kunnen maken van de totale stalemissies uit de vleesvarkenssector. De sector produceert jaarlijks 8.160 ton ammoniak, becijferde de onderzoekster. De twee belangrijkste broeikasgassen komen uit op: 629 ton lachgas en 42.452 ton methaan. Alle varkens samen ademen naar schatting 1.714.392 ton CO₂ per jaar uit. Er zijn ook conclusies getrokken op vlak van arbeidsrisico's: die blijven min of meer binnen de limieten van de Belgische wetgeving, maar de in de literatuur aanbevolen waarden worden wel overschreden. De hoogste stofconcentraties werden gemeten bij het scheppen van voeder, het manueel voederen en de bloedafnames bij dieren. De onderzoekers vinden het verstandig om zich als varkensboer (met een masker) beter te beschermen tegen het aanwezige fijn stof en de ammoniak in de stal.

Het doctoraat van Nele Van Ransbeeck had tot doel de kennishiaten rond luchtkwaliteit in en emissies uit Vlaamse varkensstallen aan te vullen. ILVO besluit dat het onderzoek de basiskennis over concentraties en emissies van fijn stof, ammoniak en broeikasgassen in elk geval heeft opgekrikt naar een hoger niveau. Van Ransbeeck heeft binnen het team van emissiespecialisten vier jaar als doctorandus op het onderwerp gewerkt.

Meer info: [Emissies vleesvarkensstallen](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)